

Crna Gora
Državna revizorska institucija

DRI broj: 40112-05-41/20

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

*ZAVRŠNOG RAČUNA BUDŽETA OPŠTINE HERCEG NOVI
ZA 2009. GODINU*

Konačan izvještaj

Podgorica, septembar 2010. godine

SADRŽAJ

Dio I – Opšti dio.....	3. str.
1. Pravni osnov.....	3. str.
2. Predmet revizije.....	3. str.
3. Cilj revizije.....	3. str.
4. Metode revizije.....	4. str.
5. Opšti podaci o subjektu revizije.....	4. str.
6. Zakonodavni okvir i organizacija opštine.....	5. str.
6.1. Zakonodavni okvir poslovanja.....	5.str.
6.2. Organizacija i organi opštine i lokalne uprave.....	6.str.
7. Računovodstvene politike.....	7. str.
8. Trezorsko poslovanje.....	7. str.
Dio II – Nalaz revizije i utvrđeno činjenično stanje.....	8. str.
9. Finansijski izvještaji.....	8. str.
9.1. Primici.....	10. str.
9.2. Izdaci.....	15. str.
9.3. Evidencija državne imovine.....	18. str.
9.4. Neizmirene obaveze.....	20. str.
10. Javne nabavke.....	21. str.
11. Sudski sporovi.....	24. str.
Dio III – Pregled utvrđenih konstatacija i datih preporuka.....	25.str.

Dio I – Opšti dio

1. Pravni osnov

Pravni osnov za vršenje revizije Završnog računa budžeta Opštine Herceg Novi (u daljem tekstu Opština) za 2009. godinu sadržan je u:

- Zakonu o Državnoj revizorskoj instituciji, član 4, („Sl. list RCG“ br. 28/04, 27/06, 78/06 i 17/07);
- Godišnjem planu revizije za 2010.g., donesenom od strane Senata Državne revizorske institucije (u daljem tekstu DRI), broj 4018-06-01/09 od 24.12.2009.g.;
- Odluci o vršenju revizije Završnog računa budžeta Opštine Herceg Novi za 2009. godinu, donesenoj od strane kolegijuma DRI, broj 40112-05-41 od 03.02.2010.g.

Revizija Godišnjeg finansijskog izvještaja Opštine za 2009.g. izvršena je u skladu sa:

- Poslovníkom DRI („Sl. list RCG“ br. 50/07);
- Uputstvom o metodologiji rada DRI („Sl. list RCG“ br. 02/05);
- Međunarodnim standardima revizije za javni sektor (INTOSAI).

2. Predmet revizije

Predmet revizije kod Opštine bio je Završni račun budžeta za 2009.g. U okviru **Završnog računa budžeta** detaljno su analizirani:

- Primici;
- Izdaci;
- Evidencija državne imovine;
- Neizmirene obaveze.

Predmet revizije su takođe bili: normativna uređenost i organizaciono ustrojstvo Opštine, sistem javnih nabavki i sudski sporovi između Opštine i trećih lica.

3. Cilj revizije

Cilj revizije Završnog računa opštine za 2009.g. je izricanje mišljenja o pravilnosti finansijskih izvještaja i pravilnosti (zakonitosti) poslovanja.

- **Pravilnost finansijskih izvještaja** – podrazumijeva izricanje mišljenja o istinitosti i vjerodostojnosti finansijskih izvještaja, odnosno pravilnosti iskazanih podataka u skladu sa važećim zakonskim propisima.
- **Pravilnost poslovanja** – podrazumijeva ispitivanje finansijskih transakcija, odnosno da li su sredstva pribavljena i korištena u skladu sa zakonom, podzakonskim propisima, odobrenim finansijskim planom i drugim planskim dokumentima i ugovorenim zahtjevima.

Terenska revizija izvršena je u periodu od 24.05.-04.06.2010.g. Revizija je rezultirala izradom Izvještaja o reviziji koji sadrži: utvrđeno činjenično stanje i konstatacije, mišljenje na finansijske izvještaje i revizorsko mišljenje i ocjene i preporuke za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i nedostataka.

4. Metode revizije

Revizija je izvršena u skladu sa Međunarodnim standardima revizije javnog sektora (INTOSAI), Međunarodnim standardima revizije, kao i internim planom revizije Opštine. Predmetna revizija uključila je sljedeće revizorske provjere:

- Suštinske provjere transakcija;
- Detaljna provjera salda računa;
- Detaljna provjera stanja imovinskih knjiga;

Revizija je uključila ispitivanje dokaza na bazi provjere uzoraka, kojima se potkrjepljuju iznosi i informacije prikazane u finansijskim iskazima.

S obzirom da je revizija obavljena provjerom na bazi uzoraka i da zbog kompleksnosti rada subjekta revizije mogu postojati inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

5. Opšti podaci o subjektu revizije

Opština Herceg Novi je konstituisana i funkcioniše shodno Zakonu o lokalnoj samoupravi („Sl. list RCG“ br. 42/03, 28/04, 75/05, 13/06 i „Sl. list Crne Gore“ br. 88/09). Na osnovu Zakona je donesen Statut Opštine 29.04.2004. godine („Sl. list RCG – opštinski propisi“ br. 15/04, 31/06, 14/07) dok je na osnovu Zakona i Statuta Opštine donesen Poslovnik Skupštine Opštine Herceg Novi („Sl. list RCG – opštinski propisi“ br. 15/04, 31/06). Unutrašnja organizacija lokalne uprave je definisana Odlukom o organizaciji i načinu rada lokalne uprave („Sl. list RCG – opštinski propisi“ br. 22/09).

Opština ima svojstvo pravnog lica, ima svoje prihode sa kojima slobodno raspolaže u skladu sa Zakonom o lokalnoj samoupravi i Zakonom o finansiranju lokalne samouprave („Sl. list RCG“ br. 42/03, 44/03, i „Sl. list Crne Gore“ br. 05/08 i 51/08), i državnu imovinu na korišćenje, upravljanje i raspolaganje u skladu sa Zakonom o državnoj imovini („Sl. list CG“, br. 21/09).

U skladu sa Statutom Opština donosi: planove i programe razvoja, prostorne i urbanističke planove, program uređenja građevinskog zemljišta, budžet i završni račun budžeta, plan kapitalnih poboljšanja i investicionu politiku, planove i programe u pojedinim pravnim oblastima, program razvoja i zaštite životne sredine.

Na osnovu rezultata izbora održanih 06.04.2008.g. vlast u Herceg Novom vrši koalicija: Socijalistička narodna partija, Pokret za promjene, Srpska lista i Narodna stranka.

Ukupan broj zaposlenih 31.12.2009.g. je bio 232.

Sjedište Opštine je u Herceg Novom. Predsjednik Opštine je **Dejan Mandić**.

Lica ovlašćena za potpisivanje su Predsjednik Opštine **Dejan Mandić**, potpredsjednik Opštine **Milan Vajagić** i sekretar Sekretarijata za finansije i ekonomski razvoj **Stevo Cvjetković**.

Nalog za plaćanje, da bi bio realizovan, treba da ima dva potpisa lica ovlašćenih za potpisivanje.

Opština ima zaključene ugovore o saradnji sa:

- **Crnogorskom komercijalnom bankom**, broj računa 510-208-95;
- **Komercijalnom bankom AD Budva**, broj računa 525-1475-81;
- **NLB Montenegro bankom**, broj računa 530-20200 i
- **Atlas mont bankom**, broj računa 505-89254-29.

Revizorska kuća Deloitte vrši reviziju Završnog računa budžeta Opštine od 2004.g. do 2009.g. odnosno šest godina uzastopno.

Opštinska javna preduzeća su: „Vodovod i kanalizacija“, „Čistoća“, „Komunalno stambeno preduzeće“, „Sportski centar Igalo“, a **opštinske javne ustanove** su: „Gradska biblioteka i čitaonica Herceg Novi“, „Herceg Fest“, Zavičajni muzej i umjetnička galerija „Josip Bepo Benković“.

6. Zakonodavni okvir i organizacija Opštine

6.1. Zakonodavni okvir poslovanja

Nadležnost, organizacija i rad Opštine uređeni su:

- Zakonom o lokalnoj samoupravi („Sl. list RCG“ br. 42/03, 28/04, 75/05, 13/06 i „Sl. list Crne Gore“ br. 88/09);
- Zakonom o finansiranju lokalne samouprave („Sl. list RCG“ br. 42/03, 44/03, i „Sl. list Crne Gore“ br. 05/08 i 51/08);
- Zakonom o budžetu („Sl. list RCG“ br. 40/01, 44/01, 28/04, 71/05, i „Sl. list Crne Gore“ br. 12/07, 73/08 i 53/09);
- Zakonom o državnoj imovini („Sl. list CG“, br. 21/09);
- Pravilnikom o načinu pripreme, sastavljanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave („Sl. list CG“, br. 21/09 i 14/10);
- Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Republike, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština („Sl. list RCG“, br. 35/05, 37/05, 81/05).
- Uredba o službenim zvanjima lokalnih službenika-ca i namještenika-ca i uslovima za njihovo vršenje u organima lokalne uprave („Sl. list RCG“, br. 34/05)

U skladu sa zakonskim propisima Opština je donijela sljedeće interne propise:

- Statut Opštine Herceg Novi („Sl. list RCG – opštinski propisi“ br. 15/04, 31/06, 14/07 i 16/09);
- Odluka o organizaciji i načinu rada lokalne uprave („Sl. list RCG – opštinski propisi“ br. 20/08, 39/08 i 22/09);
- Poslovnik Skupštine Opštine Herceg Novi („Sl. list RCG – opštinski propisi“ br. 15/04, 31/06);

Osnovni tekst Statuta je donesen 2004.g. i pretrpio je nekoliko izmjena i dopuna. Pokrenuta je inicijativa na IV sjednici Skupštine Opštine, održanoj dana 25.08.2008.g. aktuelnog saziva za izmjenu osnovnog teksta i donošenje novog Statuta kako bi se upodobio sa promjenama državno pravnog statusa Crne Gore i Zakonom o državnoj imovini i izmjenama i dopunama Zakona o finansiranju lokalne samouprave, koji su u međuvremenu usvojeni.

Opština Herceg Novi do dana usvajanja Izvještaja o reviziji nije donijela novi Statut Opštine.

Sistematizacija poslova i radnih zadataka, opis poslova, predviđeni stepen školske odnosno stručne spreme i broj izvršilaca za pojedine poslove utvrđen je pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta za svaki organ lokalne uprave posebno, ukupno 15 pravilnika koji su doneseni na osnovu Odluke o organizaciji i načinu rada lokalne uprave.

6.2. Organizacija i organi Opštine i lokalne uprave

Skupština Opštine, je *predstavnički organ Opštine*, koju čini 35 odbornika izabranih na period od 4 godine.

Predsjednik Opštine, je *izvršni organ Opštine*. Predsjednik Opštine Dejan Mandić izabran je na neposrednim izborima 2009.g. i mandat mu traje 5 godina. On predstavlja i zastupa Opštinu, stara se o izvršavanju zakona i drugih propisa, predlaže propise koje donosi Skupština.

Predsjednik Opštine je u 2008.g. donio odluke iz nadležnosti Skupštine shodno ovlaštenjima sadržanim u članu 58 Zakona o lokalnoj samoupravi na koje je Skupština Opštine dala saglasnost na svom redovnom drugom zasijedanju koje je održano 03.07.2008.g. To su bile sledeće odluke:

- Odluka o davanju saglasnosti na Odluku Predsjednika Opštine Herceg Novi o zabrani izvođenja građevinskih radova u ljetnjem periodu br.01-1-497/08 od 20.06.2008.g.;
- Odluka o davanju saglasnosti na Odluku Predsjednika Opštine Herceg Novi na izmjenu Odluke o komunalnoj policiji br.01-493/2008 od 18.06.2008.g.

Poslovi iz domena rada Opštine se vrše preko organa lokalne uprave koje čine: sekretarijati, uprave, direkcije i biroi. *Organizacijom rada organa rukovodi Glavni administrator, koji, uz saglasnost Predsjednika opštine, postavlja starješine organa.*

Shodno Odluci o organizaciji i načinu rada lokalne uprave, od decembra 2009.g., u opštini postoje **4 sekretarijata**, i to:

- Sekretarijat za društvene djelatnosti i opštu upravu,
- Sekretarijat za finansije i ekonomski razvoj,
- Sekretarijat za urbanizam i građevinarstvo i
- Sekretarijat za komunalno stambene poslove i zaštitu životne sredine.

Za vršenje specifičnih poslova osnovani su: *Komunalna policija, Informacioni centar, Služba zaštite, Kabinet Predsjednika Opštine, Služba Glavnog administratora i Služba Skupštine.*

Za vršenje poslova iz oblasti imovinskih prava obrazovana je *Direkcija za imovinu.*

Za vršenje poslova iz oblasti lokalnih javnih prihoda opštine obrazovana je *Uprava lokalnih javnih prihoda.*

Za vršenje poslova gazdovanja opštinskim parkiralištima osnovana je *Agencija za upravljanje javnim parkiralištima Herceg Novi*, a za upravljanje lukom *Agencija za gazdovanje gradskom lukom.*

7. Računovodstvene politike

Zakon o budžetu daje smjernice za računovodstvene politike svim subjektima u državi koji funkcionišu na principu budžetskog poslovanja.

Računovodstvo se vodi na **gotovinskoj osnovi**. Prihodi i rashodi se evidentiraju na osnovu gotovinskih transakcija u izvještajnom periodu nezavisno od momenta nastanka poslovnog događaja.

Opština vodi računovodstveno poslovanje u skladu sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Republike, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština („Sl. list RCG“, br. 35/05, 37/05, 81/05). Shodno Pravilniku o načinu pripreme, sastavljanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave („Sl. list Crne Gore“, br. 21/09), **Opština je dužna da popuni i dostavi propisane godišnje finansijske izvještaje Ministarstvu finansija što je i uradila u roku, do 31.03.2010.g. za godišnje finansijske izvještaje za 2009.g.**

8. Trezorsko poslovanje

Opština je otvorila konsolidovani račun trezora shodno Upustvu o radu trezora lokalne samouprave („Sl. list RCG – opštinski propisi“ br. 23/05). Preko navedenog računa se vrše uplate novčanih sredstava budžeta i isplate novčanih sredstava koje su predviđene budžetom. Sekretarijat za finansije vodi Glavnu knjigu opštinskog trezora. Postoje posebne evidencije u Glavnoj knjizi za svakog korisnika budžetskih sredstava.

Kontrola izdataka vrši se preko dokumenata odnosno pravilno ispunjenih obrazaca čiji su nazivi sledeći:

- Zahtjev za budžetsku potrošnju i isplatu OBR br. 2;
- Zahtjev za plaćanje bez ugovorene obaveze OBR br. 2a;
- Zahtjev se evidentira u Glavnoj knjizi trezora.

Sa konsolidovanog računa trezora nije bilo plaćanja koja nijesu odobrena u budžetu Opštine.

Dio II – Nalaz revizije i utvrđeno činjenično stanje

9. Finansijski izvještaji

Kod primitaka i izdataka Opštine su analizirani sljedeći finansijski izvještaji:

- **Završni račun budžeta Opštine za 2008.g.** Odluka o Završnom računu budžeta Opštine Herceg Novi za 2008.g. donesena je na sjednici Skupštine Opštine 27.08.2009.g., br. 01-3/61-09;
- **Budžet opštine za 2009.g.** Odluka o Budžetu Opštine Herceg Novi za 2009.g. donesena je na sjednici Skupštine Opštine 05.02.2009.g., br. 01-3/2-09;
- **Izmjene i dopune budžeta Opštine za 2009.g.** Odluka o Izmjenama i dopunama Odluke o budžetu Opštine Herceg Novi za 2009.g. donesena je na sjednici Skupštine Opštine 23.10.2009.g., br. 01-3/73-09;
- **Prijedlog Odluke o Završnom računu budžeta Opštine Herceg Novi za 2009.g.;¹**
- **Neizmirene obaveze Opštine Herceg Novi 31.12.2009.g. (obrazac NEO).**

Navedeni finansijski izvještaji su doneseni u propisanom roku i proceduri.

Opština Herceg Novi imala je u 2009.g. značajan pad prihoda, kao i sve opštine u Crnoj Gori, usljed globalne ekonomske krize. **Ukupni primici po završnom računu za 2008.g. su bili 19 mil.eura**, i na osnovu njih je napravljena projekcija budžeta za 2009.g. na 21,7 mil.eura. Međutim, visina primitaka je bila daleko slabija od projektovane tako da je bilo neophodno pripremiti Odluku o izmjenama i dopunama budžeta Opštine Herceg Novi za 2009.g. Smanjenje je iznosilo skoro 50%, odnosno sa 21,7 mil.eura plan je sveden na 11 mil.eura. **Ostvareni primici bili su 10,4 mil.eura.**

U prijedlogu Odluke o završnom računu budžeta Opštine Herceg Novi za 2009.g. utvrđeno je sljedeće stanje izvršenja budžeta:

1. **Primici: 10,444 mil.eura;**
2. **Izdaci: 10,227 mil.eura;**
3. **Neraspoređeni primici 31.12.2009.g.: 217 hilj.eura**

¹ Skupština opštine Herceg Novi je na XIX redovnoj sjednici 14 septembra donijela Odluku o Završnom računu budžeta opštine Herceg Novi za 2009. godinu

Tabela: Završni račun budžeta opštine Herceg Novi, 31.12.2009.g. (u hiljadama eura)

Sintetika	Pozicije	Završni račun '08	Izmjene i dopune Budžeta '09	Završni račun '09	Index (5/4)
1	2	3	4	5	6
7	PRIMICI	18.991	10.957	10.444	95
71	Tekući prihodi	13.928	9.102	9.374	103
711	Porezi	6.058	5.496	5.509	100
711-1	Porez na dohodak fizičkih lica	798	611	631	103
711-3	Porezi na promet nepokretnosti	1.904	1.600	1.494	93
711-7	Lokalni porezi	3.356	3.285	3.384	103
713	Takse	773	420	437	104
714	Naknade	6.656	2.681	3.054	114
715	Ostali prihodi	441	505	374	74
72	Primici od prodaje imovine	1.997	500	34	7
73	Primici od otplate kredita i sredstva prenesena iz prethodne godine	2.757	955	955	100
731	Sredstva prenesena iz prethodne godine	2.757	955	955	100
74	Donacije i transferi	309	100	81	81
75	Pozajmice i krediti	0	300	0	0
4	IZDACI	18.036	10.957	10.227	93
41	Tekući izdaci	7.155	6.576	6.421	98
411	Bruto zarade	2.490	2.750	2.751	100
412	Ostala lična primanja	441	387	310	80
413	Rashodi za materijal i usluge	1.993	1.389	1.305	94
414	Tekuće održavanje	2.231	2.050	2.055	100
43	Transferi	1.898	1.193	1.202	101
431	Transferi inst., pojed., nevlad. i javnom sektoru	1.898	1.193	1.202	101
44	Kapitalni izdaci	6.900	2.218	1.652	74
45	Kredit i pozajmice	0	0	0	
46	Otplata dugova	158	770	764	99
463	Otplata obaveza iz prethodnih godina	158	770	764	99
47	Rezerve	503	200	188	94

9.1. Primici

Shodno prijedlogu Odluke o završnom računu budžeta Opštine za 2009.g., struktura **Primitaka** Opštine je sljedeća: **tekući prihodi** su najznačajniji sa 90% učešća ili 9,374 mil.eura, **primici od prodaje imovine** čine 0,3% ili 34 hilj.eura, **primici od otplate kredita i sredstva prenesena iz prethodne godine** 9% ili 955 hilj.eura i **donacije i transferi** 0,7% ili 81 hilj.eura.

U tekućim prihodima najznačajnija stavka su **porezi** sa učešćem od 59% ili 5,509 mil.eura, **takse 5%** ili 437 hilj.eura, **naknade 32%** ili 3,054 mil.eura i **ostali prihodi 4%** ili 374 hilj.eura.

Tabela: Lokalni porezi Opštine u 2009.g. (u hiljadama eura)

R.b.	Prihod	Budžet '09	Izmjene i dopune Budžeta '09	Završni račun '09
1.	Porez na nepokretnost	1.800	1.900	1.975
2.	Prerez porezu na dohodak fizičkih lica	950	750	743
3.	Porez na potrošnju	250	280	292
4.	Porez na firmu	250	300	301
5.	Porez na igre na sreću i zabavne igre	50	60	68
6.	Greške i propusti		-5	+6
	U K U P N O	3.300	3.285	3384

Opštinska uprava lokalnih javnih prihoda (u daljem tekstu Uprava) ima dva odjeljenja:

- Za utvrđivanje i naplatu lokalnih javnih prihoda i
- Za inspeksijski nadzor.

Skupština opštine Herceg Novi nije uvela porez na neizgrađeno građevinsko zemljište iako je ta mogućnost data Zakonom o finansiranju lokalne samouprave.

9.1.1. Porez na nepokretnosti (imovinu)

Obveznici poreza su pravna i fizička lica koja na teritoriji Opštine imaju građevinske objekte i zemljište. Donijeto je ukupno 24.460 rješenja u 2009.g. Shodno tome 297 pravnih lica imali su poresku obavezu po osnovu ovog poreza u iznosu od 533 hilj.eura, naplaćeno je 538 hilj.eura a za 18.268 fizičkih lica utvrđena je obaveza u iznosu od 2 mil.eura, naplaćeno je 1,437 mil.eura ili 72%.

Državni revizor je utvrdio da Uprava lokalnih javnih prihoda koristi sve mjere za naplatu prihoda iz svoje nadležnosti određene Zakonom o poreskoj administraciji („Sl. list RCG” br. 65/01, 80/04 i 29/05). Uprava preduzima mjere prinudne naplate propisane pomenutim Zakonom (čl. 60 i čl. 63-71) kao što su: zasnivanje založnog prava-hipoteke na nepokretnoj imovini radi obezbeđenja; i potraživanja i naplata poreske obaveze iz imovine plenidbom i prodajom.

Nadležne službe opštine nijesu naplatile 28% prihoda iz svoje nadležnosti po ovom osnovu.

U 2009.g. doneseno je 534 zaključka o prinudnoj naplati: 164 blokade žiro-računa i 370 naplata iz imovine. Izvršeno je 106 obezbeđenja potraživanja.

Utvrđeno je da ne postoji blagovremena (dnevna ili mjesečna) komunikacija između opštinskih poreskih organa i Uprave za nekretnine kod promjene vlasnika u zemljišnim knjigama. O promjenama u katastarskom operatu poreski organ opštine se obavještava godišnje.

9.1.2. Prirez porezu na dohodak fizičkih lica

Odlukom o prirezu poreza na dohodak fizičkih lica Skupštine opštine Herceg Novi („Sl. list RCG-*opštinski propisi*“ br.37/03) uveden je ovaj prihod i on se plaća od 01.01.2004.g. na: porez na prihode od ličnih primanja, porez na prihode od samostalne djelatnosti, porez na prihod od imovine i imovinskih prava i porez na prihod od kapitala. Ovaj prirez utvrđuje sam poreski obveznik, a prijavu o obračunu dužan je predati organu lokalne uprave nadležnom za poslove lokalnih prihoda do 15-og u mjesecu za prethodni mjesec. Stopa ovog prireza utvrđena je u iznosu od 13% i primjenjuje se na poreske obaveze navedenih poreza.

Izmjenama i dopunama Odluke o budžetu za 2009.g. plan naplate ovog prihoda bio je 750 hilj.eura a ostvaren je u iznosu od 743 hilj.eura odnosno 99%. Sačinjeno je 189 zapisnika o inspekcijskom nadzoru i pokrenute 3 prekršajne prijave.

Uprava nema preciznu evidenciju o strukturi i broju poreskih obveznika po ovom osnovu što otežava kontrolu naplate.

Evidentiran je problem razdvojene evidencije koju vodi državna Poreska uprava radi naplate poreza i doprinosa i one koju vodi Uprava radi naplate lokalnih javnih prihoda.

9.1.3. Porez na potrošnju

Ovaj porez utvrđen je Odlukom Skupštine opštine Herceg Novi („Sl.list RCG – *opštinski propisi*“ br.37/03) i on se naplaćuje od 01.01.2004.g. Obveznik je pravno ili fizičko lice koje pruža ugostiteljske usluge. Stopa poreza na potrošnju iznosi 3% i primjenjuje se na osnovicu poreza za potrošnju (prodajna vrijednost alkoholnih i bezalkoholnih pića bez poreza na dodatu vrijednost - PDV). Poresku prijavu podnosi sam poreski obveznik do 15-og u mjesecu za prethodni mjesec nadležnom organu lokalne uprave.

Rebalansom budžeta za 2009.g. plan prihoda je bio 280 hilj.eura a ostvareno je 292 hilj.eura odnosno 3% više od plana. Doneseno je 42 zaključka o prinudnoj naplati. Uprava je sprovela je 447 postupka inspekcijskog nadzora i u 5 slučajeva je pokrenut prekršajni postupak.

Poreske registar kase su fiskalizovane samo na Porez na dodatu vrijednost dok porez na potrošnju nije uključen u evidenciju poreskih registar kasa što otežava efikasniju evidenciju obaveza po osnovu poreza na potrošnju.

9.1.4. Porez na firmu ili naziv

Obveznici ovog poreza su pravna i fizička lica koja su obveznici poreza na dobit ili poreza na dohodak fizičkih lica i koja su registrovana za obavljanje djelatnosti. Pod firmom se smatra svaki istaknuti naziv ili ime koje upućuju na to da pravno ili fizičko lice obavlja djelatnost. Ovaj porez se utvrđuje rješenjem nadležnog opštinskog organa, na osnovu Odluke o porezu na firmu ili naziv („Sl.list RCG - opštinski propisi” br. 8/04). Plaća se u godišnjem iznosu i ne može prelaziti iznos od 300 eura za pravna lica i iznos od 100 eura za fizička lica.

Uprava je u 2009.g. donijela 1.737 rješenja kojim je utvrđena obaveza po osnovu poreza na firmu u iznosu od 398 hilj.eura. Naplaćeno je 301 hilj.eura ili 76%. Donijeto je 605 zaključaka o prinudnoj naplati.

9.1.5. Porez na igre na sreću i zabavne igre

Skupština opštine Herceg Novi na sjednici održanoj 28.12.2006.g. donijela je Odluku o porezu na igre na sreću i zabavne igre („Sl.list. RCG-opštinski propisi“ br. 5-7/2007).

Rebalansom budžeta za 2009.g. planiran je prihod u iznosu od 60 hilj.eura a ostvaren je u iznosu od 68 hilj.eura odnosno 13% više od plana. Sačinjeno je 49 zapisnika i donijeto 35 zaključaka o prinudnoj naplati.

9.1.6. Naknade

Kontrolom od strane Državne revizorske institucije obuhvaćena je naknada za korišćenje građevinskog zemljišta i naknada za uređenje izgrađenog građevinskog zemljišta.

Odlukom o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta („Sl.list RCG - opštinski propisi” br.16/09 i 40/09) Skupština opštine je utvrdila iznos i mjerila za obračun naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta, shodno ovlašćenjima u Zakonu o finansiranju lokalne samouprave. Odlukom je određeno da ovu naknadu plaćaju investitori koji grade ili rekonstruišu objekte, investitori čiji su objekti izgrađeni bez građevinske dozvole a koji su predviđeni planskom dokumentacijom. Prosječni troškovi komunalnog opremanja građevinskog zemljišta utvrđeni su u iznosu od 100 eura po 1m² korisne površine objekta.

Naknada za uređivanje izgrađenog građevinskog zemljišta planirana je u iznosu od 6 mil.eura, rebalansom budžeta za 2009.g. je bilo predviđeno 2,5 mil.eura a realizacija je bila 2,880 mil.eura ili 15% više od plana. Sačinjeno je 170 ugovora.

Revizijom nije bilo moguće utvrditi potencijalni iznos duga prema Opštini po ovom osnovu budući da ne postoji adekvatna baza podataka o svim nelegalno izgrađenim objektima na teritoriji Opštine Herceg Novi.

9.1.7. Takse

Prema Odluci o izmjenama i dopunama odluke o budžetu Opštine za 2009.g. plan prihoda od po ovom osnovu je iznosio 420 hilj.eura. **Lokalne administrativne takse** su ostvarene u iznosu od 191 hilj.eura ili 95% u odnosu na plan od 200 hilj.eura.

Lokalne komunalne takse su naplaćene u iznosu od 243 hilj.eura ili 10% više u odnosu na plan od 220 hilj.eura. Sačinjeno je 211 zapisnika. Doneseno 75 zaključaka o prinudnoj naplati.

Odjeljenje za inspekcijski nadzor je tokom kontrole o naplati **boravišne takse** tokom 2009.g. sačinilo 760 zapisnika kod pravnih lica, pokrenuto 5 prekršajnih postupaka, i 3054 zapisnika kod fizičkih lica, pokrenuto 29 prekršajnih postupaka.

9.1.8. Ostali prihodi

Ostali prihodi ostvareni su u iznosu od 374 hilj.eura što je za 26% manje od plana ili 15% manje od ostvarenja u prethodnoj 2008.g.

Na računu 715200 evidentiran je prihod u iznosu od **32 hilj.eura po osnovu neplaćenih novčanih kazni i oduzete imovinske koristi**.

Državni revizori su izvršili uvid u izvode dvije uplate naplaćene preko CKB i nijesu nađene nepravilnosti.

Na računu 715300 proknjižen je iznos u vrijednosti od **116 hilj.eura** koji se odnosi na uplate koje su nastale **vršenjem svoje djelatnosti** (izlazak komisija na teren).

Ostala primanja na računu 715500 u iznosu od **226 hilj.eura** sadrže više uplata.

Izvršena je revizorska provjera uplata kod Ostalih primanja u ukupnom iznosu od 220 hilj.eura i nijesu pronađene nepravilnosti.

9.1.9. Primici od prodaje imovine

Prihodi od prodaje nepokretnosti iznosili su 33,75 hilj.eura što je za 93% manje od plana i odnose se na 3 prodaje imovine Opštine, od 81m², 89m² i 100 m², fizičkim licima.

Sve prodaje zemljišta su izvršene po Odluci br. 01-347/02 od 30.04.2002.g. („Sl. list RCG“ br. 09/02) koja se odnosi na prodaju zemljišta do 200m² (restlovi).

9.1.10. Prenesena sredstva iz prethodne godine

Prenesena sredstva iz prethodne godine iznose 955 hilj.eura. Navedeni iznos čine sredstva na konsolidovanom računu opštinskog trezora i to sredstva kod Crnogorske komercijalne banke (CKB) u iznosu od 954 hilj.eura i sredstva kod Komercijalne banke Budva u iznosu od 1 hilj.eura.

Iznosi su potvrđeni putem bankarskih izvoda.

Iznos na konsolidovanom računu Trezora 31.12.2009.g. je 217 hilj.eura. Sredstva su raspoređena kod banaka preko kojih Opština obavlja svoje poslovanje: CKB – iznos od 87 hilj.eura, Atlas mont banke - iznos 87 hilj.eura, Komercijalne banke AD Budva – iznos od 1 hilj.eura i NLB Montenegro banke – iznos od 42 hilj.eura.

Iznosi su potvrđeni putem bankarskih izvoda.

9.1.11. Donacije i transferi

Donacije su ostvarene u iznosu od 81 hilj.eura što je manje za 19% od planiranih i manje su za 74% od ostvarenja u 2008.g.

Navedeni iznos se odnosi na uplate građana za uređenje lokalnog puta „Mištica -Trebesin“ Herceg Novi po Odluci br.3/02 od 26.08.2009.g.

9.1.12. Pozajmice i krediti

Od ukupnog kredita u iznosu od 32,5 mil.eura zaključenog između državne Njemačke banke za obnovu (KfW) iz Frankfurta i Vlade Crne Gore, za Projekat vodosnabdijevanja i odvođenja otpadnih voda na Crnogorskom primorju, faza III, Opštini Herceg Novi pripada 3,957 mil.eura. Po ovom osnovu Opština je uplatila, na ime provizije, Centralnoj banci Crne Gore iznos od 11 eura i KfW banci 5,7 hilj.eura. Do povlačenja sredstava po navedenom kreditu nije došlo u 2009.g. već je realizacija navedenog projekta pomjerena za 2010.g. Navedeni projekat se realizuje preko JP „Vodacom“, Tivat.

9.2. Izdaci

Izdaci Opštine u 2009.g. su iznosili 10,227 mil.eura. U odnosu na plan koji je bio 10,957 mil.eura izvršenje je bilo 93%.

9.2.1. Bruto zarade

Prema pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji, u organima lokalne uprave - sekretarijati i službe, sistematizovano je 280 radnih mjesta.

Nakon izvršenog uvida u Pravilnike o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta utvrđeno je da je su ovi pravilnici usaglašeni sa Zakonom o lokalnoj samoupravi i Uredbom o službenim zvanjima lokalnih službenika i namještenika i uslovima za njihovo vršenje u organima lokalne uprave.

Prema mjesečnim izvještajima o obračunatim ličnim primanjima za zaposlene (OPD1) u opštinskim službama i ustanovama broj zaposlenih u 2009.g. se kretao od 230 do 236 dok je 31.12.2009.g. bilo zaposleno 232 službenika i namještenika. Kontrolom je utvrđeno da je u 2006.g. bilo zaposleno 206, u 2007.g. 216 i u 2008.g. 236 opštinskih službenika i namještenika.

Obračun i isplata zarada vrši se u skladu sa Zakonom o radu, Opštim kolektivnim ugovorom i odlukama o zaradama i drugim primanjima opštinskih službenika, namještenika i lica koja postavlja i imenuje predsjednik Opštine. Predsjednik Opštine Herceg Novi donio je Odluku o zaradama i drugim primanjima opštinskih službenika i namještenika (*br.01-1-920/08 od 01.12.2008.g.*) i Odluku o zaradama i drugim primanjima lica koja imenuje i postavlja Predsjednik Opštine (*br.01-1-921/08 od 01.12.2008.g.*). U odlukama su utvrđeni koeficijenti a državni službenici, namještenici i funkcioneri razvrstani su u platne razrede.

Predsjednik Opštine je 06.11.2008.g. donio Odluku (*br.01-1-917/08 od 06.11.2008.g.*) kojom je utvrdio vrijednost koeficijenta za obračun zarada zaposlenih opštinskih službenika, namještenika i funkcionera u iznosu od 65 eura. Fiksni dio zarade zaposlenih utvrđen je množenjem koeficijenata iz odluka sa vrijednošću koeficijenata uvećanog po osnovu radnog staža.

U 2009.g. na ime bruto zarada isplaćeno je 2,751 mil.eura. U toj sumi doprinosi na teret zaposlenog su bili 412 hilj.eura, doprinosi na teret poslodavca 343 hilj.eura, porez na zarade 257 hilj.eura, opštinski prirez 33 hilj.eura.

Kod obračuna zarada zaposlenih koji su u stalnom radnom odnosu nijesu utvrđene nepravilnosti.

Trošak ostalih ličnih primanja bio je 310 hilj.eura i odnosio se na isplatu za topli obrok, regres za godišnji odmor, za prevoz, izdatke za skupštinske odbornike i izdatke za ostale naknade.

Regres za 2009.g. isplaćen je po Odluci Predsjednika Opštine (*br.01-1-1029/09-1 od 30.12.2009.g.*), koja je donijeta u skladu sa Zakonom o finansiranju lokalne samouprave i Statutom Opštine. Visina naknade za regres iznosila je 165 eura po zaposlenom.

Kod zapošljavanja i angažovanja radnika po osnovu ugovora o djelu i ugovora o privremenim i povremenim poslovima nijesu utvrđene nepravilnosti.

9.2.2. Rashodi za materijal i usluge

Rashodi za materijal realizovani su u iznosu od 126 hilj.eura i bilježe pad od 11% u odnosu na plan i manji su za 43% u odnosu na 2008.g., **materijal za posebne namjene** realizovan je u iznosu od 23 hilj.eura i bilježi pad od 8% u odnosu na plan i manji su za 30% u odnosu na 2008.godinu dok stavka **publikacije, časopisi, glasila** bilježe povećanje od 2% u odnosu na plan, odnosno realizovano je 60 hilj.eura ili za 70% manje u odnosu na 2008.g. Najveći dio se odnosi na izradu luksuzne monografije Herceg Novog. **Testom** je obuhvaćen trošak u iznosu od 156 hilj.eura ili 75% troška na ove tri stavke. Kontrolisane su fakture sljedećih dobavljača: Veterinarska ambulanta, „Trade com“ Podgorica, „Partenon“ Beograd, „IVPE“ Cetinje, VK „Primorje“.

Rashodi za službena putovanja ostvareni su u iznosu od 22 hilj.eura i bilježe povećanje od 9% u odnosu na plan a manji su za 37% u odnosu na 2008.g. **Testom** je obuhvaćen trošak u iznosu od 11 hilj.eura ili 50% troška.

Troškovi električne energije ostvareni su u iznosu od 78 hilj.eura i bilježe pad od 36% u odnosu na plan a manji su za 63% u odnosu na 2008.g. **Troškovi goriva** ostvareni su u iznosu od 38 hilj.eura i bilježe pad od 5% u odnosu na plan a manji su za 21% u odnosu na 2008.g. **Testom** je obuhvaćen trošak u iznosu od 89 hilj.eura ili 77% troška i odnosi se na fakture sljedećih dobavljača: Elektroprivreda Crne Gore i Jugopetrol Kotor.

Troškovi električne energije bilježe pad zbog prikazivanja rashoda na gotovinskoj osnovi a realno stanje se može sagledati uključivanjem neizmirenih obaveza prema Elektrodistribuciji Herceg Novi u iznosu od 138 hilj. eura. Ukupni troškovi tada iznose 216 hilj.eura i veći su za 3 hilj.eura u odnosu na 2008.g.

Rashodi za telefonske usluge ostvareni su u iznosu od 62 hilj.eura i bilježe povećanje od 11% u odnosu na plan i veći su za 11% u odnosu na 2008.g. **Rashodi za poštanske usluge** ostvareni su u iznosu od 33 hilj.eura i bilježe povećanje od 10% u odnosu na plan a manji su za 3% u odnosu na 2008.g. **Testom** je obuhvaćen iznos od 78 hilj.eura ili 82% troška. Odnosi se na fakture sljedećih dobavljača: Telekom, Promonte i Pošta Crne Gore.

Bankarske usluge i negativne kursne razlike ostvarene su u iznosu od 28 hilj.eura i bilježe povećanje od 12% u odnosu na plan a isti su u odnosu na 2008.g. **Testom** je obuhvaćen trošak u iznosu od 20 hilj.eura ili 71% troška.

Ugovorene usluge ostvarene su u iznosu od 595 hilj.eura i bilježe povećanje od 2% u odnosu na plan a manje su za 7% u odnosu na 2008.g., **izdaci za proslavu Praznika grada** ostvareni su u iznosu od 122 hilj.eura i bilježe smanjenje od 2% u odnosu na plan a manji su za 26% u odnosu na 2008.g. **Izdaci za osiguranje** ostvareni su u iznosu od 3 hilj.eura i bilježe smanjenje od 40% u odnosu na plan a manji su za 50% u odnosu na 2008.g. **Izdaci za ostale usluge** ostvareni su u iznosu od 67 hilj.eura i bilježe smanjenje od 41% u odnosu na plan a manji su za 68% u odnosu na 2008.godinu. **Testom** je

obuhvaćen trošak u iznosu od 462 hilj.eura ili 59% troška. Izvršena je provjera faktura sljedećih dobavljača: Herceg fest i Autorska agencija Crme Gore.

9.2.3. Tekuće održavanje

Izdaci za tekuće održavanje javne infrastrukture ostvareni su u iznosu od 1,995 mil.eura i bilježe povećanje od 1% u odnosu na plan a manji su za 5% u odnosu na 2008.g. **Izdaci za tekuće održavanje opreme** ostvareni su u iznosu od 60 hilj.eura i bilježe smanjenje od 13% u odnosu na plan a manji su za 55% u odnosu na 2008.g. **Testom** je obuhvaćen trošak u iznosu od 1,399 mil.eura ili 70% troška. Izvršen je uvid u fakture sljedećih dobavljača: Elektrodistribucija Herceg Novi, „Bekokomerc“ Herceg Novi i Javno komunalno stambeno preduzeće Herceg Novi.

9.2.4. Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru

Transferi za zdravstvenu zaštitu ostvareni su u iznosu od 93 hilj.eura i bilježe smanjenje od 19% u odnosu na plan. **Transferi institucijama kulture i sporta** ostvareni su u iznosu od 493 hilj.eura i bilježe povećanje od 13% u odnosu na plan a manji su za 28% u odnosu na 2008.g. **Testom** je obuhvaćen trošak u iznosu od 358 hilj.eura ili 61% troška.

Transferi nevladinim organizacijama ostvareni su u iznosu od 94 hilj.eura i bilježe smanjenje od 8% u odnosu na plan a manji su za 46% u odnosu na 2008.g. **Transferi političkim partijama, strankama i udruženjima** ostvareni su u iznosu od 170 hilj.eura i bilježe smanjenje od 14% u odnosu na plan a manji su za 62% u odnosu na 2008.g. **Testom** je obuhvaćen trošak u iznosu od 144 hilj.eura ili 55% troška.

Transferi mjesnim zajednicama ostvareni su u iznosu od 155 hilj.eura i bilježe povećanje od 3% u odnosu na plan a manji su za 57% u odnosu na 2008.g. **Testom** je obuhvaćen trošak u iznosu od 130 hilj.eura ili 84% troška.

Transferi pojedincima ostvareni su u iznosu od 22 hilj.eura i bilježe smanjenje od 30% u odnosu na plan a viši su za 44% u odnosu na 2008.g. **Transferi za jednokratne socijalne pomoći** ostvareni su u iznosu od 106 hilj.eura i bilježe povećanje od 16% u odnosu na plan a manji su za 20% u odnosu na 2008.g. **Transferi za stipendije** ostvareni su u iznosu od 38 hilj.eura i bilježe smanjenje od 16% u odnosu na plan a manji su za 27% u odnosu na 2008.g. **Transferi za povlastice za prevoz đaka** ostvareni su u iznosu od 28 hilj.eura i bilježe povećanje od 45% u odnosu na plan a viši su za 45% u odnosu na 2008.g. **Testom** je obuhvaćen trošak u iznosu od 109 hilj.eura ili 56% troška.

Prilikom testiranja troškova za 2009.g. državni revizori su utvrdili da su sva knjiženja izvršena na osnovu odgovarajuće dokumentacije i da su pravilno proknjižene na odgovarajućim kontima.

9.2.5. Otplata obaveza iz prethodnih godina

Otplata obaveza iz prethodnih godina na kraju 2009.g. je iznosila 764 hilj.eura i realizovana je manje za 1% u odnosu na plan koji je iznosio 770 hilj.eura. U odnosu na 2008.g. isplaćeno je manje 48%. S

obzirom da nije došlo do smanjenja neizmirenih obaveza u apsolutnom iznosu zaključak je da nije bilo dovoljno novca da se isplate sve zaostale obaveze.

Otplata ostalih obaveza ostvarena je u iznosu od 748 hilj.eura i manja je 2% u odnosu na plan, dok su **Izdaci za izmirene obaveze po sudskim rešenjima** ostvareni u iznosu od 16 hilj.eura i bilježe povećanje od 330% u odnosu na plan.

9.2.6. Rezerve

Sa sredstvima tekuće i stalne budžetske rezerve raspolaže Predsjednik Opštine u skladu sa čl. 53 i čl. 54 Zakona o finansiranju lokalne samouprave, čl. 57 Zakona o lokalnoj samoupravi i čl. 59 Statuta opštine Herceg Novi.

Tekuća budžetska rezerva

Realizovana je u iznosu od 96 hilj.eura ili 4% manje od plana. Izvršen je uvid u plaćanja prema sljedećim dobavljačima:

- „Energoprojekt - Visokogradnja“ AD Beograd po Ugovoru i Aneksu II broj 01-2-644/04 od 23.11.2004.g. u iznosu od 47,7 hilj.eura (*Odluka Predsjednika opštine br. 01-1-48/09 od 25.01.2009.g.*) i
- Turističkom društvu Savina iznos od 7,7 hilj.eura po Ugovoru o zakupu br.01-1-555/09 od 27.07.2009.g. (*Odluka br. 01-1-635/09 od 02.09.2009.g.*) i iznos od 5,8 hilj.eura po Ugovoru o zakupu br.01-1-555/09 od 27.07.2009.g. (*Odluka br. 01-1-557/09 od 28.07.2009.g.*).

Stalna budžetska rezerva

Realizovana u iznosu od 92 hilj.eura odnosno manje za 8% u odnosu na plan. Dvije isplate se odnose na obaveze prema preduzeću „Boned Trade“ u iznosu od 10 hilj.eura (*Odluka br. 01-1-56/09 od 27.01.2009.g.*) i iznosu od 11 hilj.eura (*Odluka br. 01-1-715/09 od 25.09.2009.g.*). Ostale isplate su iznosile 71 hilj.eura i sprovedene su na osnovu odluka koje je potpisao Predsjednik Opštine.

9.3. Evidencija državne imovine

Direkcija za imovinu je nadležni organ opštine Herceg Novi sa zadatkom da evidentira i utvrdi sopstvenu imovinu i pokrene odgovarajuće postupke u cilju zaštite imovine. Imovinu, u ovom smislu sačinjava nepokretna imovina odnosno zemljište i objekti odnosno posebni dijelovi objekata .

Poštuje se čl. 20 Zakona o državnoj imovini koji propisuje da organ određen Statutom opštine vrši sljedeće poslove: vodi jedinstvenu evidenciju i registar državne imovine, stara se o namjenskom korišćenju državne imovine, brine o imovini koja po sili zakona postaje državna imovina, stara se o poslovima upisa u katastar, parcelacije, razgraničenja, razmjene, pripreme nacrtu ugovora i praćenje njihove realizacije, naplata zakupa i drugim poslovima u vezi sa državnim imovinom i obezbjeđuje uslove za zaštitu imovine

Opština Herceg Novi nema potpunu evidenciju sopstvene imovine.

Razlozi za ovakvo činjenično stanje su objektivne i subjektivne prirode a najvažniji su:

- Tokom transformacije društvene svojine u državnu imovinu ili neki drugi vlasnički oblik imovine nije jasno razgraničeno što je imovina opština a što imovina centralne vlasti – države, budući da nije postojala adekvatna zakonska regulativa kojom je tretiran problem evidencije državne imovine. Skupština Crne Gore usvojila je Zakon o državnoj imovini kojim se vrši preciznije razgraničenje između državne imovine, opštinske imovine i imovine javnih službi;
- Neprecizna katastarska evidencija imaoca prava na nepokretnostima Uprave za nekretnine PJ Herceg Novi;
- Neažurnost nadležnih organa opštine Herceg Novi u smislu evidencije opštinske nepokretne imovine.

Direkcija za imovinu je u obavezi da najmanje jedanput godišnje podnosi izvještaj Skupštini o stanju i evidenciji nepokretne imovine Opštine.

Informacije o stanju i evidenciji nepokretne imovine Opštine Herceg Novi su dostavljene na usvajanje Skupštini opštine u 2009.g. i 2010.g.

Zaključak je da je Opština pristupila na kvalitetan i zakonski odgovoran način rješavanju problema evidencije nepokretne imovine iako taj proces nije doveden do kraja.

Izvršen je popis osnovnih sredstava koja se nalaze u zgradi Skupštine Opštine i zgradi Vatrogasne jedinice Herceg Novi, sa stanjem na 31.12.2009.g. Popisom su obuhvaćena postojeća kao i novo nabavljena osnovna sredstva u 2009.g.

Izvršena je amortizacija osnovnih sredstava po propisanim amortizacionim stopama.

Od evidencija o osnovnim sredstvima postoje samo popisne liste

Pregledan je popisni materijal - popisne liste koje se odnose na zaduženja po kancelarijama, zaduženja u vatrogasnoj jedinici, auto park, magacini i ostalo.

Nabavna vrijednost osnovnih sredstava po popisu na dan 31.12.2009.g. iznosi 1,16 mil.eura, otpisana vrijednost iznosi 385 hilj.eura (tekuća amortizacija iznosi 68 hilj.eura) a sadašnja vrijednost osnovnih sredstava iznosi 775 hilj.eura.

9.4. Neizmirene obaveze

U sljedećoj tabeli prikazane su neizmirene obaveze za 2008.g. i 2009.g.

Tabela: Neizmirene obaveze na dan 31.12.2009. godine (u hiljadama eura):

R. b.	Pozicije	Stanje neizmirenih obaveza na 31.12.2008.g.	Povećanje sredstava u 2009.g.	Smanjenje sredstava u 2009.g.	Stanje neizmirenih obaveza na 31.12.2009.g.
1	2	3	4	5	6
I	Obaveze za tekuće rashode	420	682	(404)	698
II	Obaveze za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca	258	275	(258)	275
III	Obaveze za ostala lična primanja	15	12	(15)	12
IV	Obaveze po transferima za socijalnu zaštitu				0
V	Obaveze za transfere institucijama, pojedincima, NVO		162		162
VI	Obaveze za kapitalne izdatke	119	434	(86)	467
VII	Obaveze po pozajmicama i kreditima				0
VIII	Obaveze po osnovu otplate dugova				0
IX	Obaveze iz rezervi				0
UKUPNO NEIZMIRENE OBAVEZE		812	1.565	(763)	1.614

Neizmirene obaveze na dan 31.12.2009.g. iznosile su **1,614 mil.eura** (obrazac NEO za fiskalnu 2009.g.) i date su u prethodno navedenoj tabeli.

Neizmirene obaveze na dan 31.12. 2008.g. shodno obrascu NEO su prikazane u iznosu od 400 hilj.eura. U završnom računu, na poziciji 4631, otplate ostalih obaveza su iznosile 748 hilj.eura, a na poziciji 4632, izdaci za neizmirene obaveze po sudskim rješenjima, su iznosile 16,5 hilj.eura.

Iz navedenog proizilazi da u obrascu NEO za 2008.g. nijesu prikazane sve obaveze, odnosno iste su bile podcijenjene za iznos od 364,5 hilj.eura.

Razlog neiskazivanja cjelokupnih obaveza leži u neadekvatnom evidentiranju obaveza. Fakture dobijene od dobavljača se ne evidentiraju na računima klase 2 već se tako prispjele odlažu bez prethodnog evidentiranja obaveze tako da postoji velika vjerovatnoća da se zagube i da ne budu evidentirane kao neizmirene obaveze.

Stoga, neophodno je formirati evidenciju obaveza po dobavljačima na osnovu prispjele dokumentacije, gdje bi se obaveze smanjivale za izvršene isplate a salda na računima bi pokazivala stanja neizmirenih obaveza.

Prilikom donošenja Odluke o izmjenama i dopunama odluke o budžetu Opštine za 2009.g. propust neiskazavanja cjelokupnih neizmirenih obaveza je na neki način prevaziđen isplatom zaostalih obaveza preko pozicija 4631 i 4632.

10. Javne nabavke

Plan javnih nabavki Opštine za 2009.g. donesen je 28.01.2009.g., broj 01-1-61/09.

Planirani iznos javnih nabavki u 2009.g. je bio 7,535 mil.eura i predmet su bile sljedeće javne nabavke:

(u hiljadama eura)

PLANIRANO	PLANIRANO	PLANIRANO	PLANIRANO
Robe	718	Rashodi za materijal	548
Radovi	6.444	Rashodi za usluge	373
Usluge	373	Kapitalni izdaci	6.614
Ukupno	7.535	Ukupno	7.535

Postupak javnih nabavki za robe i usluge iz navedenog plana sproveden je preko Opštine Herceg Novi, JP „Komunalno stambeno“ Herceg Novi i Agencije za izgradnju i razvoj Herceg Novi. Od ukupno planiranog iznosa za javne nabavke **od 7,535 mil.eura** dostavljena je dokumentacija koja potvrđuje realizaciju od ukupno **749,5 hilj.eura odnosno 10% od plana**, sa sledećom strukturom:

1. Otvoreni postupak javnih nabavki
 - Opština Herceg Novi 26 hilj.eura
 - JP „Komunalno stambeno“ Herceg Novi 254 hilj.eura
 - Agencija za izgradnju i razvoj Herceg Novi 420 hilj.eura
2. Šoping metoda
 - JP „Komunalno stambeno“ Herceg Novi 44 hilj.eura
3. Postupak javne nabavke bez prethodnog objavljivanja poziva
 - Agencija za izgradnju i razvoj Herceg Novi 5,5 hilj.eura

Plan javnih nabavki je nerealno procijenjen što se zaključuje iz obima realizacije, na osnovu dostavljene dokumentacije, koji je bio svega 10% od plana u 2009.g.

Data su na uvid dva postupka javne nabavke realizovana preko **Opštine**:

- Izrada studije izvodljivosti sa idejnim rješenjem za deponiju Duboki do u opštini Herceg Novi i
- Izrada lokalne studije lokacije za sanitarnu deponiju Duboki do u opštini Herceg Novi.

Procijenjena vrijednost nabavke ja bila 35 hilj.eura. Ugovori su sklopljeni početkom 2010.g., ukupne vrijednosti 25 hilj.eura.

Kod oba postupka nedostaje Odluka o pokretanju postupka javne nabavke za izbor najpovoljnijeg ponuđača, što je obaveza po čl. 28 Zakona o javnim nabavkama („Sl. list CG“, br. 46/06).

Nije bio imenovan službenik za javne nabavke u 2009.g. što je suprotno čl. 30 Zakona o javnim nabavkama (u daljem tekstu ovog poglavlja Zakon).

Službenica za javne nabavke u Opštini počela je da radi početkom 2010.g.

Shodno planu javnih nabavki za 2009.g. raspisani su tenderi za otvoreni postupak javne nabavke po pozivu **JP „Komunalno Stambeno“** Herceg Novi iz sredstava budžeta Opštine Herceg Novi na osnovu člana 59 Statuta Opštine.

Realizovani su sljedeći predmeti:

- Rekonstrukcija lokalnog puta Mištica – Trebesin sa izgradnjom mosta na trasi i
- Nabavka novog kamiona.

Procijenjena vrijednost nabavki je bila 276 hilj.eura. Ukupna vrijednost zaključenih ugovora je bila 254,4 hilj.eura.

Kod oba postupka utvrđene su sljedeće nepravilnosti i činjenično stanje:

- 1. Komisija za otvaranje i vrednovanje ponuda je formirana nakon objavljenog poziva za javno nadmetanje što je u suprotnosti sa čl. 31 Zakona.** U tom članu je precizirano da Komisija priprema i sprovodi postupak javne nabavke, što znači da je Komisija bila u obavezi da, između ostalog, pripremi tendersku dokumentaciju i pripremi tekst poziva za javno nadmetanje.
- 2. Komisija se sastoji od parnog broja članova što može dovesti do eventualne blokade procedure javne nabavke u slučaju preglasavanja.**
- 3. Nedostaje standardni formular Tenderske dokumentacije koji utvrđuje nadležni organ uprave.**
- 4. Nedostaje Odluka o pokretanju postupka javne nabavke za izbor napovoljnijeg ponuđača što je u suprotnosti sa čl. 28 Zakona.**

Shodno čl. 77 Zakona, JP „Komunalno stambeno“ Herceg Novi sprovelo je u 2009.g. šest postupaka dodjele javne nabavke neposrednim prikupljanjem ponuda – putem šoping metode ukupne vrijednosti 43,4 hilj.eura.

Postupci putem šoping metode su sprovedeni u skladu sa Zakonom.

Shodno planu javnih nabavki raspisani su tenderi za otvoreni postupak javne nabavke po pozivu **Agencije za izgradnju i razvoj Herceg Novi** iz sredstava budžeta Opštine Herceg Novi na osnovu člana 59 Statuta Opštine.

Raspisano je 6 otvorenih postupaka, 3 postupka su poništena dok u jednom slučaju nije sklopljen ugovor sa ponuđačem jer nijesu obezbijeđena finansijska sredstva. Dva postupka su realizovana, i to:

- Rekonstrukcija dijela šetališta „Pet danica“ u Herceg Novom – dionica od „Rent a vila“ do tunela na Toploj i
- Idejno arhitektonsko – urbanističko rješenje Poslovnog centra Igalo.

Procijenjena vrijednost prvog postupka je bila 470 hilj.eura dok je ugovorena vrijednost bila 412,6 hilj.eura.

Utvrđene su sljedeće nepravilnosti:

- 1. Komisija za otvaranje i vrednovanje ponuda je formirana nakon objavljenog poziva za javno nadmetanje što je u suprotnosti sa čl. 31 Zakona.**

2. **Nedostaje standardni formular Tenderske dokumentacije koji utvrđuje nadležni organ uprave, shodno Zakonu.**
3. **Nedostaje Odluka o pokretanju postupka javne nabavke za izbor napovoljnijeg ponuđača što je u suprotnosti sa čl. 28 Zakona.**

Procijenjena i ugovorena vrijednost drugog postupka je bila 7,5 hilj. eura, za prvu nagradu je dodijeljen iznos od 5 hilj.eura dok je drugo mjesto podijelilo dva ponuđača sa po 1,25 hilj.eura.

Revizorskim postupkom kontrole dokumentacije vezane za realizaciju kapitalnih izdataka utvrđeno je da je potpisani ugovori i plaćene fakture bez sprovedenog postupka javne nabavke ili nijesu dostavljeni dokazi da je sproveden postupak javne nabavke, što je u suprotnosti sa Zakonom o javnim nabavkama čl. 2, u sljedećim slučajevima:

- **D.O.O. „Elips“ Igalo** - Rekonstrukcija javne rasvete kružnog toka i magistrale - treće trake kroz Meljine. Ugovor je zaključen dana 06.02.2009. br.01-1-107/09-1. Račun br. 13/2009 iznosio je 50,5 hilj.eura. Ukupno je plaćeno 33 hilj.eura.
- **D.O.O. „Novitović“ Baošići** - Sanacija klizišta Crnica – Podi, plaćeno je 32 hilj.eura i Zanatski radovi u Vatrogasnom domu Herceg Novi, fakturisano 15,6 hilj.eura a plaćeno 10 hilj.eura.
- **D.O.O. „GEODETA“ Herceg Novi** - Izrada glavnog projekta kolektora fekalne kanalizacije u Bijeloj, uključujući i geodetsko snimanje i izradu situacije terena i uzdužnog profila trase. Ukupno je plaćeno 21 hilj.eura.
- **D.O.O. „Krušo“ Herceg Novi** - Sanacija klizišta Savina po ugovoru broj 01-1-454/09 u ukupnom iznosu od 35 hilj.eura. Plaćeno 25 hilj.eura.
- **D.O.O. „YU BRIV“ Kotor** - Sanacija klizišta Crnica – Podi. Ugovor br. 01-1-84/09 od 06.02.2009.g., ispostavljena je faktura br: 14/04/09 u iznosu od 157 hilj.eura za izvedene radove koja je plaćena. Donator Univerzal Montea koji je izabrao izvođača, shodno Ugovoru br. 01-1-74/09, treba da refundira Opštini uplaćeni iznos ali to još uvijek nije realizovano.

11. Sudski sporovi

Prema izvještaju o stanju sudskih predmeta sa novčanim potraživanjima trećih lica prema Opštini, ukupna potraživanja iznose 9,7 mil.eura.

Najveći sudski sporovi, po vrijednosti spora su sljedeći:

- Tužilac: Eurocem trade i dr. Vrijednost spora 1 mil.eura a predmet spora je naknada štete zbog izgubljene dobiti;
- Predlagač: Vidaković Andrija i dr; Protivnik predlagača: Opština Herceg Novi; Institut „dr Simo Milošević“ Igalo, vrijednost spora 1,7 mil.eura a predmet spora je naknada za ekspropisano zemljište 80-ih godina XX vijeka za potrebe izgradnje ekonomskih postrojenja Instituta;
- Tužilac: Igalopromet iz Igala; Tuženi: Opština Herceg Novi i JP „Vodovod i kanalizacija“; vrijednost spora je 1,2 mil.eura a predmet spora je naknada izgubljene dobiti;
- Predlagač: Ćorović Vladimir i dr.; Protivnik predlagača Opština Herceg Novi; predmet spora je naknada za nacionalizovano zemljište a vrijednost spora je 775 hilj.eura.

Prema mišljenju ovlaštenog službenika opštine u 2010.g. moguća je realizacija odnosno prinudna naplata potraživanja po sudskim sporovima u iznosu od 345 hilj.eura. U ovaj iznos ne ulaze troškovi postupka u svakom pojedinom predmetu.

U sporu sa Igaloprometom iz Igala Privredni sud u Podgorici je utvrdio da nema odgovornosti Opštine. Očekuje se da Apelacioni sud u Podgorici potvrdi tu odluku. Međutim, postoji velika izvjesnost da JP „Vodovod i kanalizacija“ izgubi spor vrijedan 1,2 mil.eura sa tužiocem čime bi mogli nastati finansijski problemi u funkcionisanju tog javnog preduzeća dok bi indirektno bio opterećen i budžet Opštine.

Dio III – Pregled utvrđenih konstatacija i datih preporuka

Na bazi utvrđenog činjeničnog stanja i Izjašnjenja Opštine Herceg Novi (br. 01-1-665/10 od 22.09.2010.g.) na Izveštaj Državne revizorske institucije (br. 40112-05-41/19 od 03.09.2010.g.), a u skladu sa članom 50 Poslovnika Državne revizorske institucije, nadležni Kolegijum u sastavu Dragiša Pešić (član Senata i rukovodilac Kolegijuma) i mr. Branislav Radulović (član Kolegijuma), na sjednici održanoj 28.09.2010.g. usvojio je konačan izvještaj o reviziji Završnog računa budžeta opštine Herceg Novi za 2009.g. sa **USLOVNO POZITIVNIM MIŠLJENJEM**.

MIŠLJENJE SA PREGLEDOM UTVRĐENIH KONSTATACIJA I DATIH PREPORUKA

Revizijom je utvrđeno da ne postoje materijalno značajne greške ili značajna odstupanja kod zvanično prezentiranih finansijskih izvještaja Opštine Herceg Novi za 2009. godinu. Međutim, utvrđena je povreda zakonskih propisa kojima se uređuje procedura javnih nabavki. Stoga, nadležni Kolegijum je po predmetnoj reviziji izrazio USLOVNO POZITIVNO MIŠLJENJE.

1. Opština Herceg Novi nije donijela Statut Opštine usaglašen sa promjenama državno pravnog statusa Crne Gore i Zakonom o državnoj imovini i izmjenama i dopunama Zakona o finansiranju lokalne samouprave, koji su u međuvremenu usvojeni.
 - *Državna revizorska institucija preporučuje Opštini Herceg Novi da ubrza proceduru za donošenje novog Statuta Opštine koji bi bio usaglašen sa pozitivnim pravnim propisima države Crne Gore.*

2. Revizorska kuća Deloitte vrši reviziju Završnog računa budžeta Opštine od 2004.g. do 2009.g. odnosno šest godina uzastopno.
 - *Državna revizorska institucija preporučuje opštini Herceg Novi da izabere drugu revizorsku kuću za reviziju Završnog računa budžeta za 2010.g. budući da je prema Međunarodnim standardima za reviziju javnog sektora predviđeno da saradnja sa jednom revizorskom kućom ne bi trebalo da bude duže od 3 godine uzastopno.*

3. Revizijom nije bilo moguće utvrditi potencijalni iznos duga prema Opštini po osnovu naknade za uređivanje izgrađenog građevinskog zemljišta budući da ne postoji adekvatna baza podataka o svim nelegalno izgrađenim objektima na teritoriji Opštine Herceg Novi.
 - *Državna revizorska institucija preporučuje opštini Herceg Novi da, uz saradnju sa nadležnim državnim organima, preduzme mjere i aktivnosti na evidenciji i formiranju baze podataka o nelegalno izgrađenim objektima na teritoriji Opštine u cilju adekvatne procjene i naplate ovog prihoda.*

4. U finansijskom iskazu gdje su evidentirane neizmirene obaveze (NEO) za 2008.g. nijesu prikazane sve obaveze, odnosno iste su bile podcijenjene za iznos od 364 hilj.eura.

➤ *Državna revizorska institucija preporučuje opštini Herceg Novi da formira evidenciju obaveza po dobavljačima na osnovu prispjele dokumentacije, gdje bi se obaveze smanjivale za izvršene isplate a salda na računima bi pokazivala stanja neizmirenih obaveza.*

5. Plan javnih nabavki je nerealno procijenjen što se zaključuje iz obima realizacije, na osnovu dostavljene dokumentacije, koji je bio svega 10% od plana u 2009.g.

➤ *Državna revizorska institucija preporučuje opštini Herceg Novi da prilikom procjene godišnjeg Plana javnih nabavki izvrši detaljnu analizu tržišta dobavljača, tržišta kupaca i raspoloživih tokova budžetskog novca u planskom periodu kako bi se izbjegla velika odstupanja između planskih i realizovanih veličina kod javnih nabavki.*

6. U postupku sprovođenja javnih nabavki tokom 2009.g. došlo je do kršenja Zakona o javnim nabavkama („Sl. list CG“ br. 46/06), i to:

- Nije bio imenovan službenik za javne nabavke u Opštini u 2009.g. što je suprotno Zakonu, čl. 30.
- Nijesu dati na uvid predmeti javnih nabavki koji su realizovani preko Opštine u 2009.g.
- Kod dva postupka koji su realizovani preko JP „Komunalno stambeno“ Herceg Novi utvrđene su sljedeće nepravilnosti odnosno sljedeće činjenično stanje:
 - a. Nedostaje odluka o pokretanju postupka javne nabavke za izbor napovoljnijeg ponuđača što je u suprotnosti sa Zakonom, čl. 28.
 - b. Komisija za otvaranje i vrednovanje ponuda je formirana nakon objavljenog poziva za javno nadmetanje što je u suprotnosti sa Zakonom, čl. 31. U tom članu je precizirano da Komisija priprema i sprovodi postupak javne nabavke, što znači da je Komisija bila u obavezi da, između ostalog, pripremi tendersku dokumentaciju i pripremi tekst poziva za javno nadmetanje;
 - c. Komisija se sastoji od parnog broja članova što može dovesti do eventualne blokade procedure javne nabavke u slučaju preglasavanja;
 - d. Nedostaje standardni formular Tenderske dokumentacije koji utvrđuje nadležni organ uprave, shodno čl. 37.
- Revizorskim postupkom kontrole dokumentacije vezane za realizaciju kapitalnih izdataka utvrđeno je da je su potpisani ugovori i plaćene fakture bez sprovedenog postupka javne nabavke ili nijesu dostavljeni dokazi da je sproveden postupak javne nabavke, kod 6 preduzeća, ukupno isplaćeno 303 hilj.eura, što je u suprotnosti sa Zakonom o javnim nabavkama čl. 2.

➤ *Opština Herceg Novi je dužna da dosljedno primjenjuje Zakon o javnim nabavkama kako bi se izbjegli utvrđeni propusti kod sprovođenja procedure javnih nabavki u 2009.g.*

7. Opština Herceg Novi nema potpunu evidenciju sopstvene imovine. Opština je pristupila rješavanju problema evidencije nepokretne imovine iako taj proces nije doveden do kraja.

- **Državna revizorska institucija preporučuje opštini Herceg Novi da ubrza radnje i procedure neophodne za okončanje evidencije sopstvene nepokretne imovine, shodno Zakonu o državnoj imovini.**
-

8. Prema izvještaju o stanju sudskih predmeta, novčana potraživanja trećih lica prema Opštini, iznose 9,7 mil.eura. Gubitak ovih sporova, među kojima se posebno izdvaja spor vrijedan 1,2 mil.eura koji vodi JP „Vodovod i kanalizacija“, može imati značajan negativan efekat na likvidnost opštinskog budžeta.

- **Državna revizorska institucija preporučuje Opštini Herceg Novi da ubrza sve mjere i aktivnosti ka rješavanju sudskih sporova koje treća lica vode sa Opštinom u cilju izbjegavanja dodatnih troškova vođenja postupka.**
-